

Çanaklygyň we buduň muskullary, fassiýalary, topografiýasy. Injigiň we dabanyň muskullary, fassiýalary, topografiýasy.

Adam anatomiýasy
dersi

Adam anatomiýasy, topografik anatomiýa
we operativ hirurgiýa kafedrasynyň
mugallymy Y.B.Abdyýew

Talybyň bilmeli maglumatlary:

1. Çanaklyk muskul toparlaryny, olaryň topografiýasyny bilmeli.

2. But muskullarynyň öňki, içki, yzky topar muskullarynyň başlanýan, birigýän ýerlerini, buduň fassiýalaryny, topografiýasyny, bilmeli

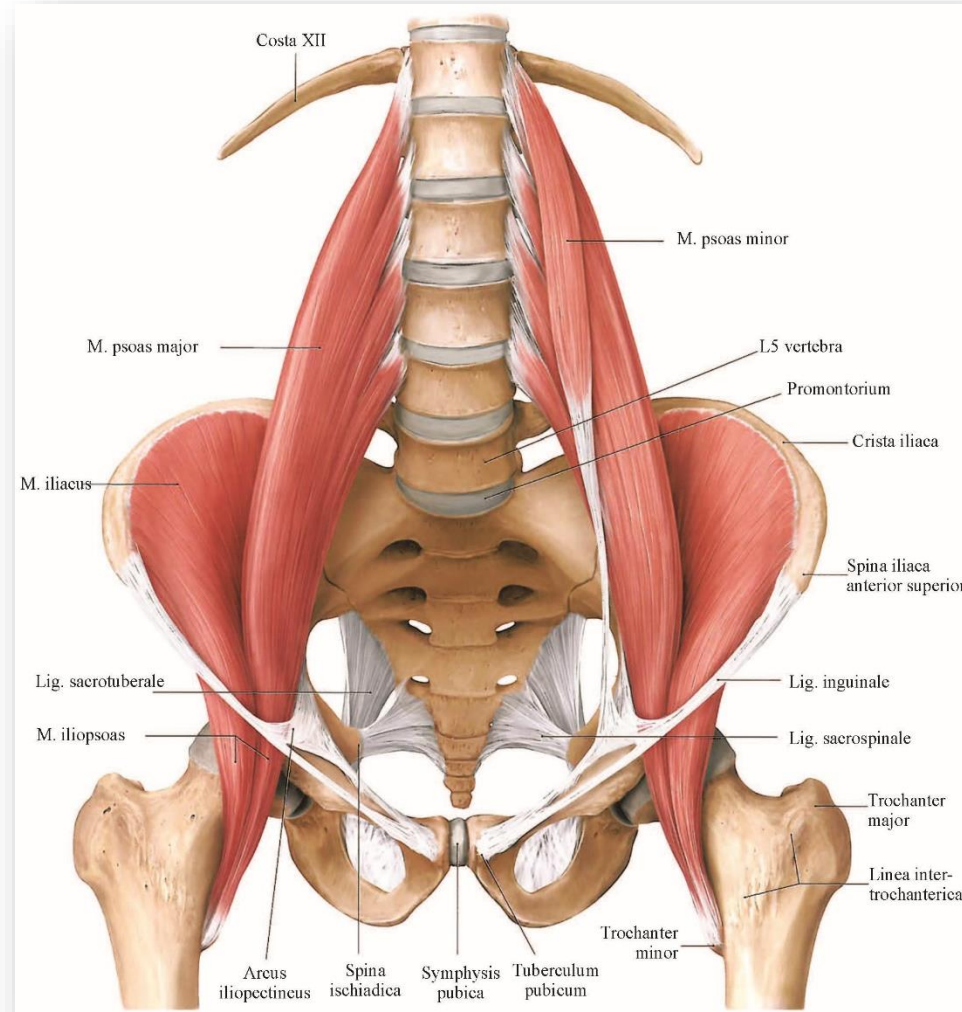
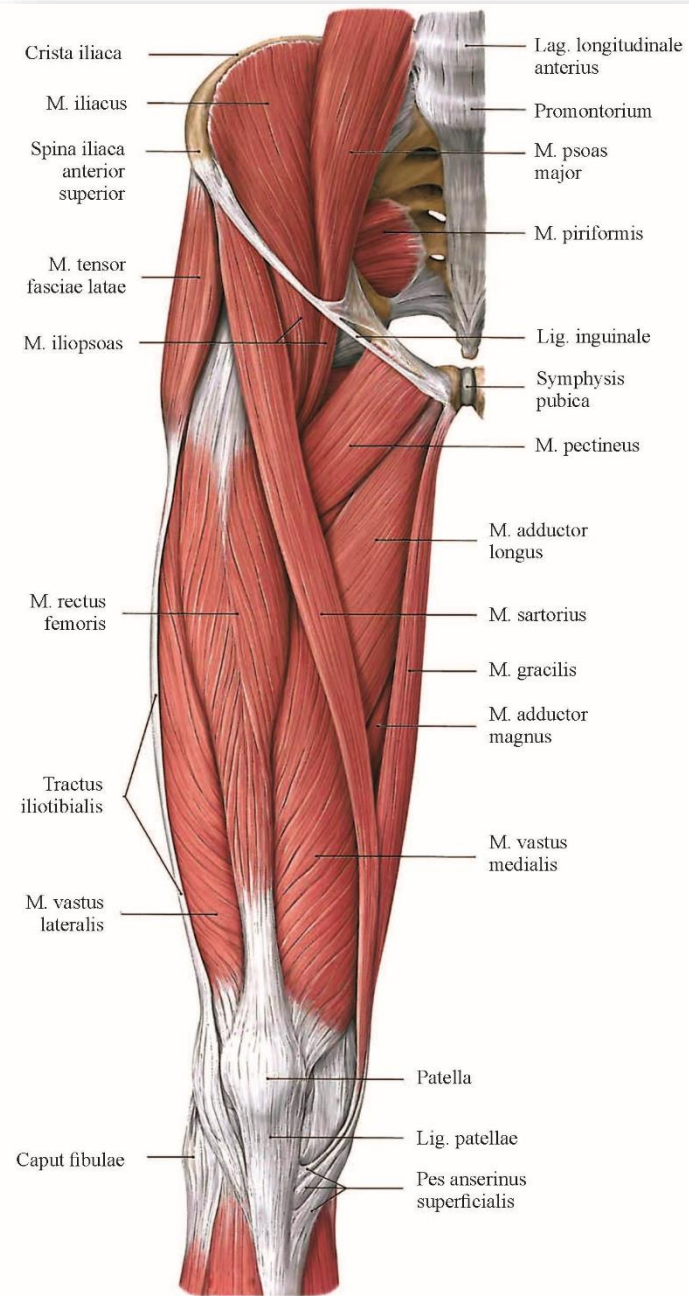
3. Injigiň öňki, yzky, gapdal topar, dabanyň dabanüsti, dabanasty muskullarynyň başlanýan we birigýän ýerlerini bilmeli.

Talyp başaryp bilmeli:

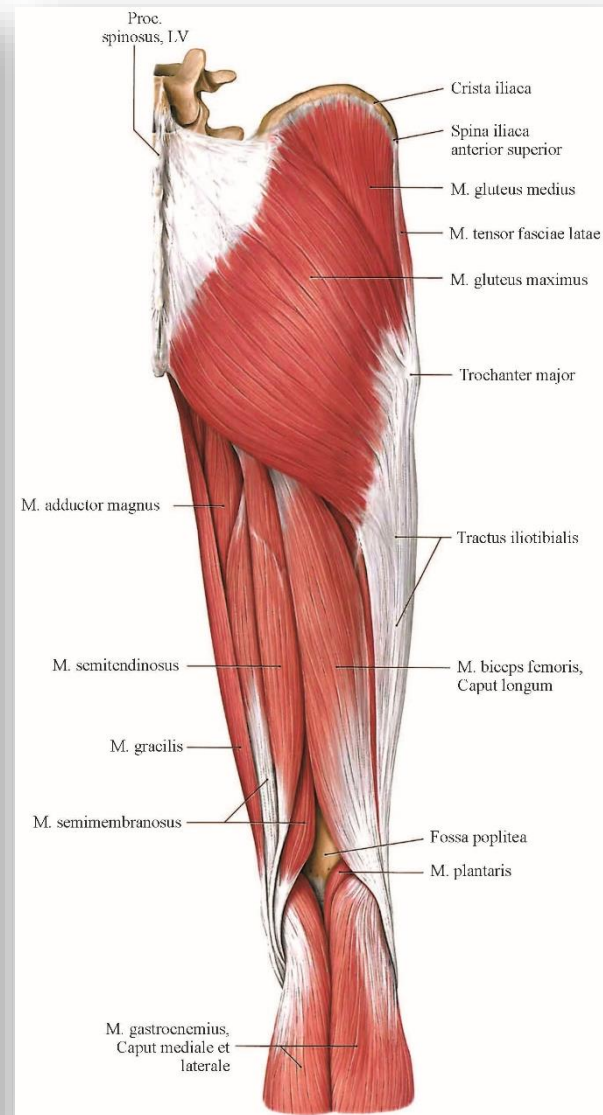
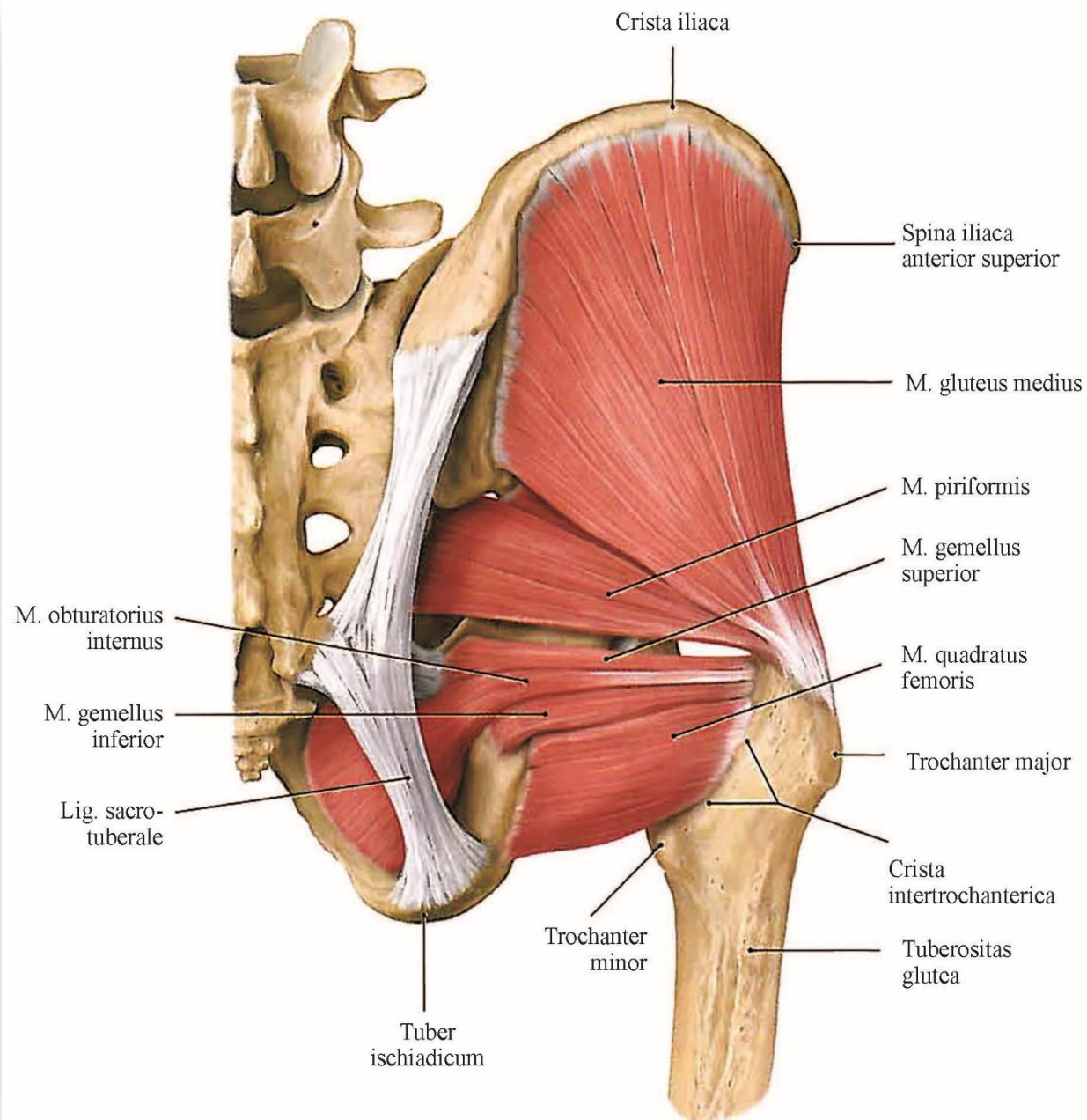
1. Çanaklyk muskullaryny atlandyryp, olaryň başlanýan, birleşýän ýerlerini, topografiýasyny aýdyp başarmaly.

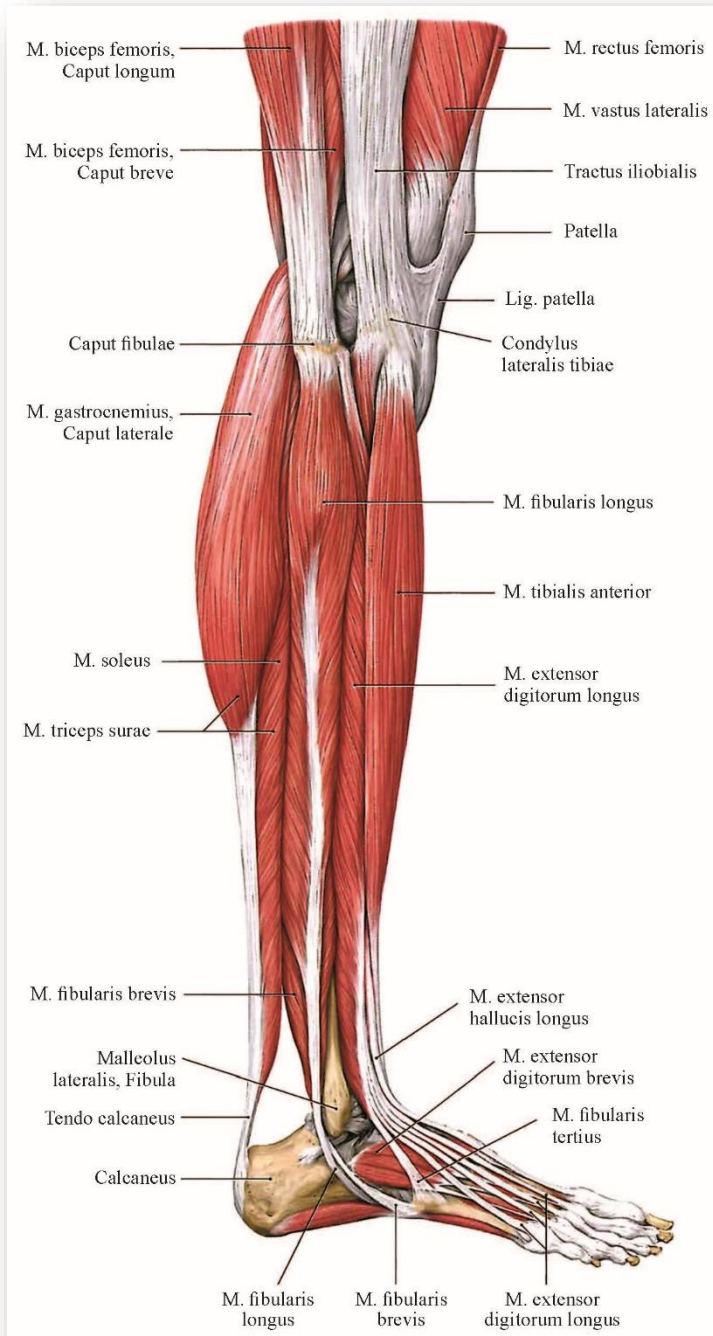
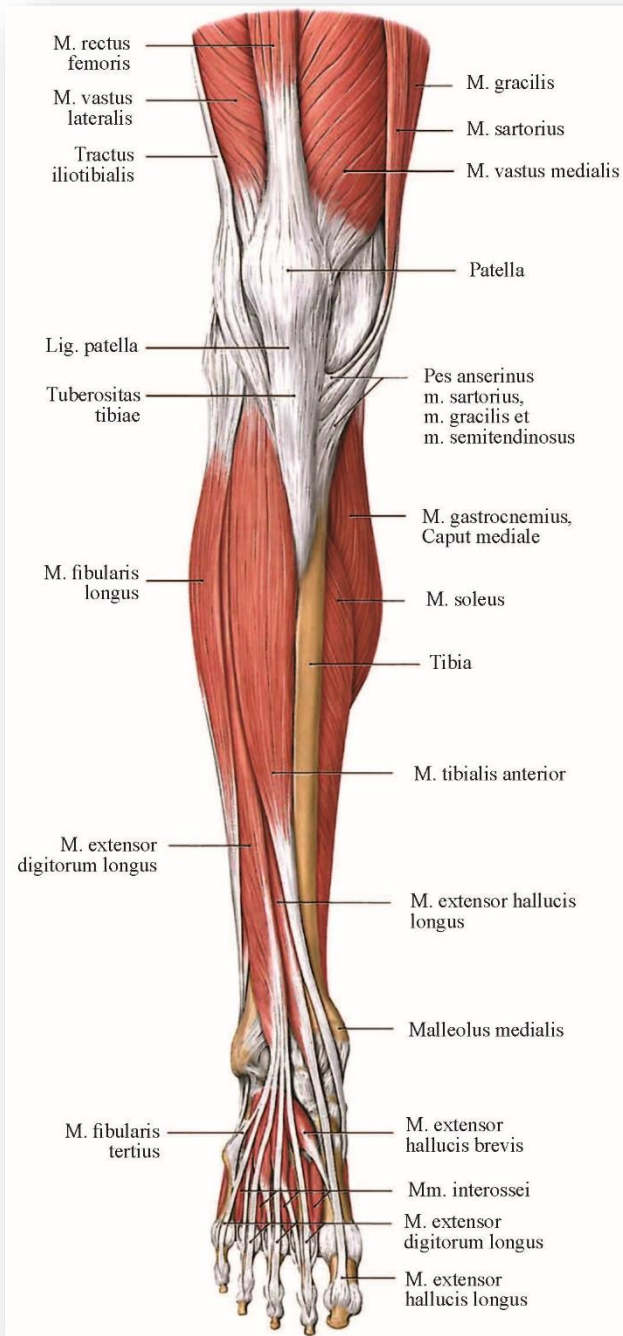
2. But muskul toparlaryny seljerip, olary atlandyryp, görkezmeli, başlanýan we birigýän ýerlerini aýdyp başarmaly. But kanalynyň diwarlaryny görkezip, halkalaryny aýdyp başarmaly.

Çanaklygyň muskullary

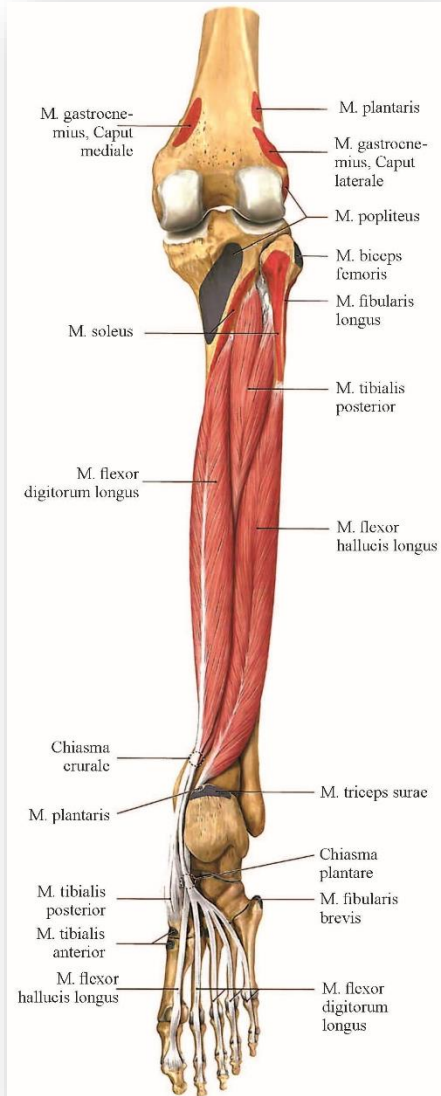
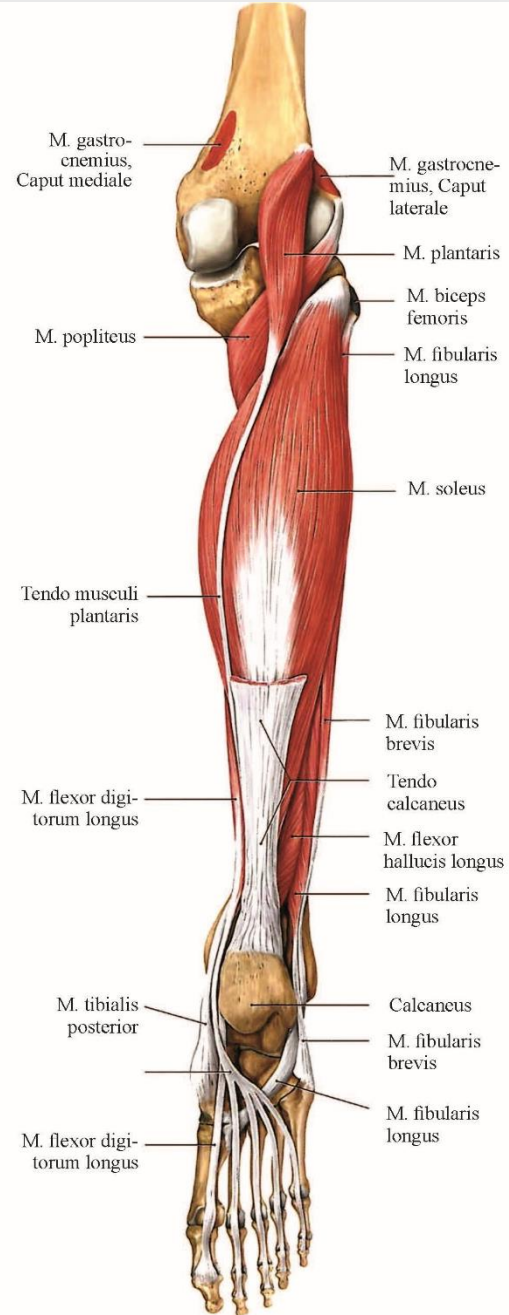
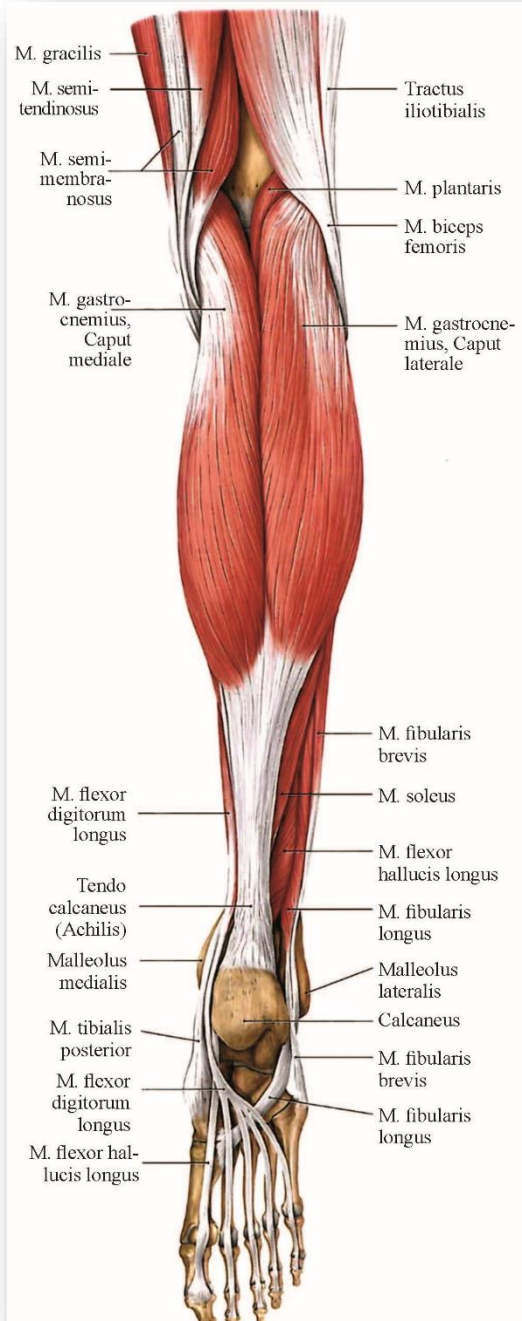

Çanaklygyň muskullary

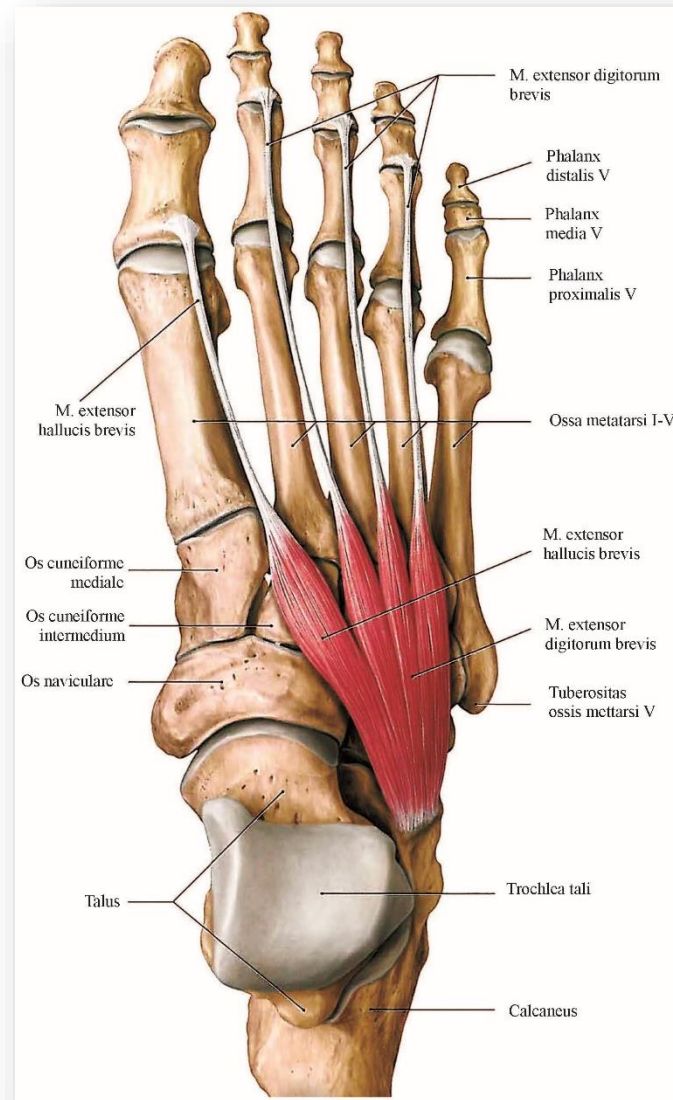
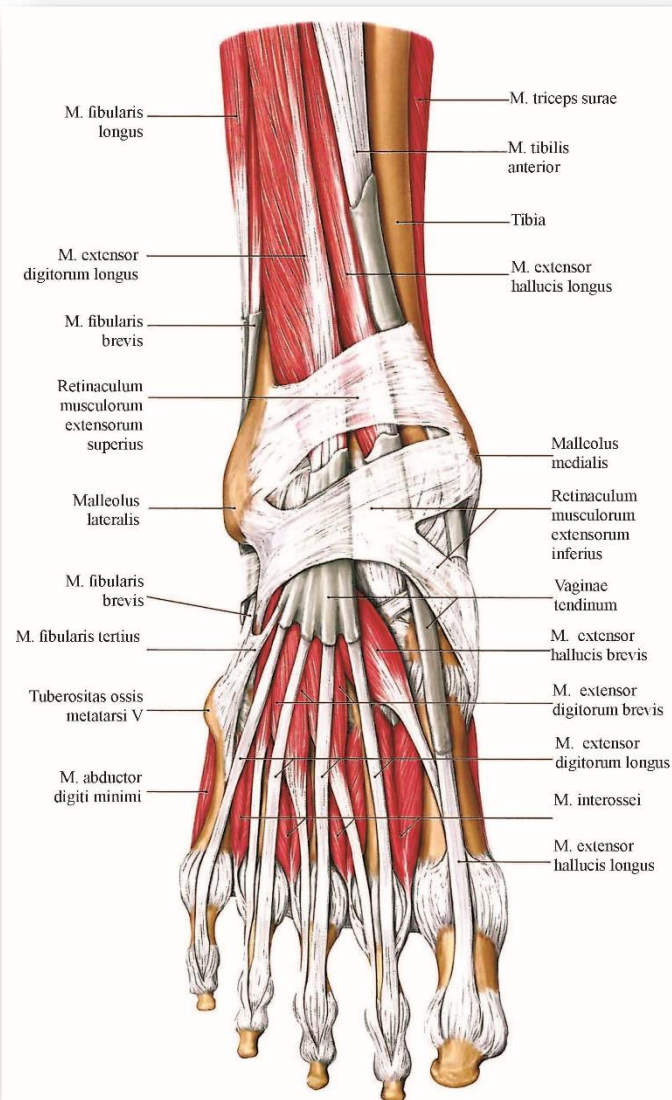

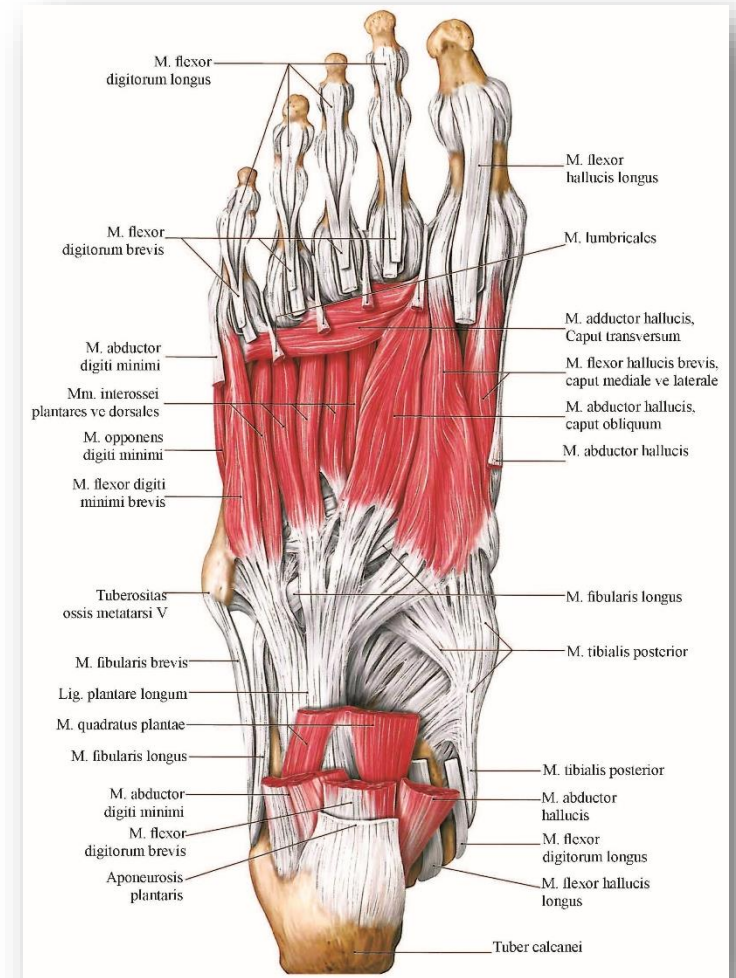
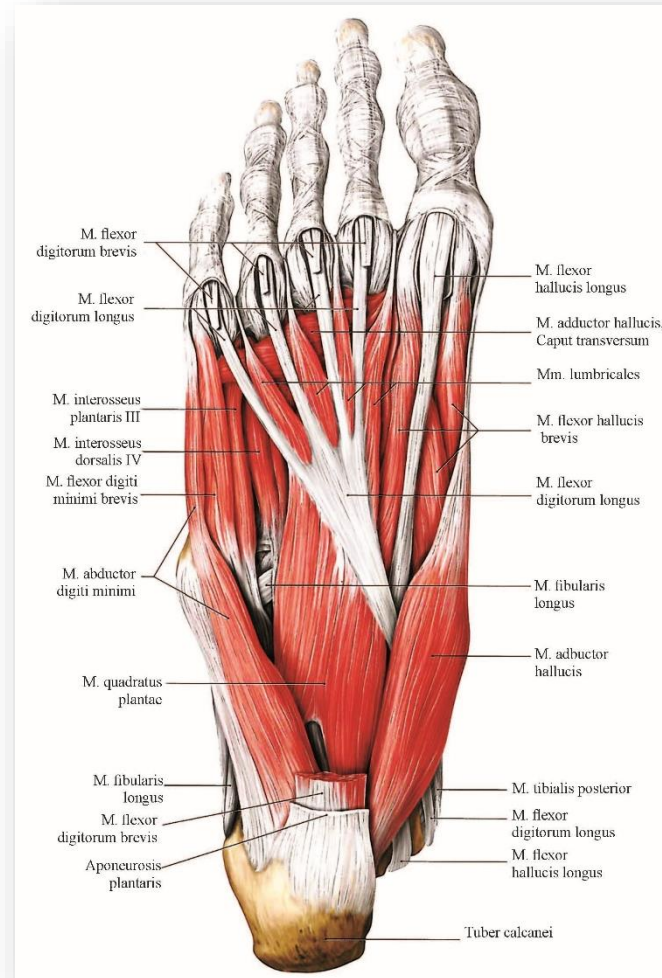
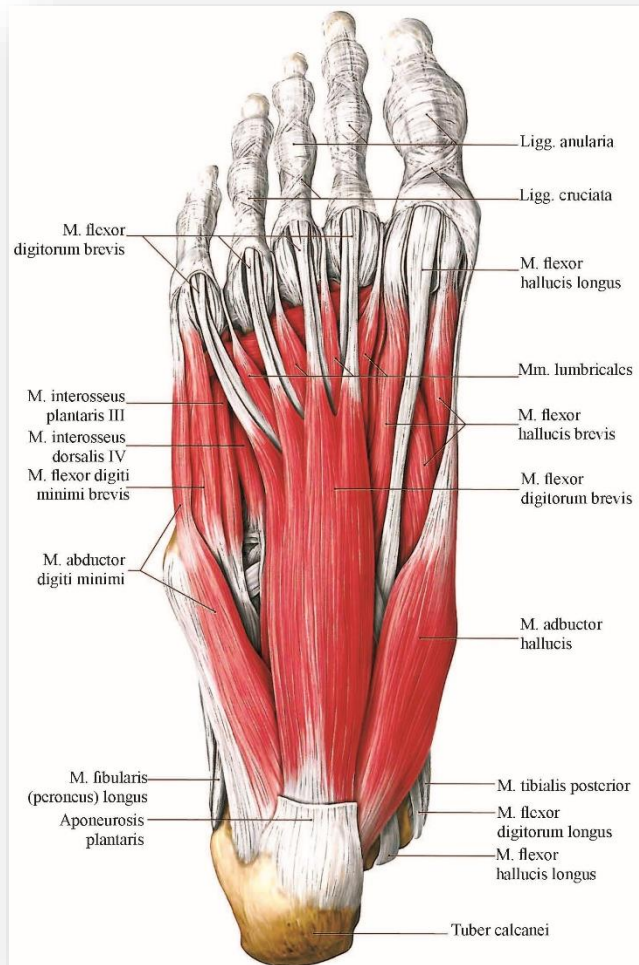
Injiḡiṅ muskullary

Injigiň muskullary

Dabanyň muskullary

Dabanyň
muskullary

Testler:

1. Çanaklygyň içki muskul topary:

- a) ýanbaş-bil, kiçi we uly bil, içki ýapylýan, ýokarky we aşaky ekiz, armyt görnüşli muskullary;*
- b) piramida, aşaky we ýokarky ekiz, armyt görnüşli muskullary;
- ç) uly we kiçi bil, aşaky we ýokarky ekiz muskullary.

2. Çanaklygyň daşky topar muskullary:

- a) uly, ortaky, kiçi otyrýer muskullary;
- b) uly, ortaky, kiçi otyrýer, buduň inli fassiýasysyny dartýan, daşky ýapylýan muskullary;*
- ç) buduň inli fassiýasyny dartýan, daşky ýapylýan muskullar.

3. Çanaklyk fassiýalary:

- a) bil, ýanbaş, otyrýer fassiýalary;*
- b) ýanbaş-bil, kese fassiýalary;
- ç) otyrýer, ýanbaş fassiýalary.

4. Çanaklygyň öňki diwarynyň emele gelmeleri:

- a) gasyk kanaly;
- b) ýapylýan kanal, muskul we damar deşikleri;*
- ç) but kanaly.

5. Çanaklygyň yzky diwarynyň emele gelmeleri:

- a) armytasty we armytüsti deşikleri, uly we kiçi otyrýer deşikleri;*
- b) ýapylýan kanal, ýanbaş-kekeç joýasy;
- ç) armytasty, armytüsti deşikleri.

6. Buduň öňki topar muskullary:

- a) tikiňçi, dörtkelleli muskullary;
- b) üçkelleli, dörtkelleli, muskullary;
- ç) tikiňçi, inçe muskullary.

7. Buduň içki topar muskullary:

- a) tikiñçi, uly getiriji muskullar;
- b) uly, uzyn, kiçi getiriji, kekeç, inçe muskullary;
- ç) uly, kiçi, uzyn getiriji muskullar.

8. Buduň yzky topar muskullary:

- a) ikikelleli, ýarymsiňirli, ýarymperdeli muskullar;
- b) ikikelleli, üçkelleli;
- ç) ikikelleli, tikiñçi muskullary.

9. But fassiýalary:

- a) buduň inli fassiýasy, gözenekli, kekeç fassiýalary;
- b) buduň inli fassiýasynyň ýüzleý we çuň ýapraklary;
- ç) buduň inli fassiýasy, otyrýer fassiýasy.

• **Ulanylan edebiýatlar:**

1. Serdar Berdimuhamedow. Ýaşlar-Watanyň daýanjy – Aşgabat: Türkmen Döwlet neşirýat gullugy, 2023
2. Serdar Berdimuhamedow. Änew – münýýlyklardan gözbaş alýan medeniýet – Aşgabat: Türkmen Döwlet neşirýat gullugy, 2024
3. Berdimuhamedow G.M we baş.Medisina terminleriniň rusça-latynça- türkmençe sözlügi,Aşgabat-2000ý.
4. Haidowa.R.P. Gulyýewa.A.M. Adam anatomiýasy I okuw kitaby, Aşgabat- 2010ý.
5. Haidowa.R.P. Atajanowa.G.D. Osteologiýa okuw gollanmasy, Aşgabat-2019ý.
6. Hudaýberdiýew.J Anatomiýa terminleriniň latynça-rusça-türkmençe sözlügi, Aşgabat-1974ý.
7. Худайбердыев.Д Методическое пособие по возрастной остеологии артрологии синдесмологии и миологии Ашгабад-1981г.
8. Синельников.Р.Д Атлас Анатомии человека, I Том, М. 2016г.
9. Сапин.М.Р. и соавторы Анатомия человека М. 2004г.
10. Привес.М.Г Анатомия человека, М. 1985г.
11. Михайлов.С.С, Чукбар.А.В, Цыбульский.А.Г Анатомия человека пятое издание I Том М. 2013г.
12. Myradowa.M.S, Gulyýewa.T.H, Tokgaýew.N.T, Adam fiziologiýasy okuw kitaby, Aşgabat-2005ý

Diñläniñiz üçin köp sagboluñ!